

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Številka: 6034-9/2016/13

Datum: 15. 9. 2017

Svet Nacionalne agencije Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu je na podlagi sedme alineje enajstega odstavka 51.h člena in petega odstavka 51.r člena Zakona o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 109/12 in 85/14; v nadaljevanju: ZViS) v zadevi podaljšanja akreditacije študijskih programov tretje stopnje Germanistične študije, Filozofija, Sociologija in Zgodovina ter univerzitetnega študijskega programa Umetnostna zgodovina Filozofske fakultete Univerze v Mariboru, začeti na zahtevo Univerze v Mariboru, Slomškov trg 15, 2000 Maribor, ki jo zastopa rektor prof. dr. Igor Tičar, na 104. seji 15. 9. 2015 sprejel naslednjo

ODLOČBO

1. Svet Nacionalne agencije Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu podaljša akreditacijo študijskim programom tretje stopnje Germanistične študije, Filozofija, Sociologija in Zgodovina ter univerzitetnemu dvopredmetnemu študijskemu programu Umetnostna zgodovina Filozofske fakultete Univerze v Mariboru za sedem let.

2. Stroški v tem postopku so breme agencije.

Obrazložitev:

Univerza v Mariboru, Slomškov trg 15, 2000 Maribor, (v nadaljevanju: vlagatelj) je 16. 7. 2015 vložila vloge za podaljšanje akreditacije študijskih programov tretje stopnje Germanistične študije, Filozofija, Sociologija in Zgodovina ter univerzitetnega študijskega programa Umetnostna zgodovina Filozofske fakultete. Vlagatelj je vloge vložil na predpisanem obrazcu Predlog za akreditacijo in jim priložil zahtevane priloge.

Doktorski študijski program tretje stopnje Germanistične študije Filozofske fakultete Univerze v Mariboru se izvaja na lokaciji Koroška cesta 160, 2000 Maribor. Področje študijskega programa je po klasifikaciji KLASIUS-SRV opredeljeno z 18202 in po klasifikaciji KLASIUS-P z 2225. Študijsko področje po klasifikaciji ISCED je opredeljeno s humanističnimi vedami (22). Znanstvene discipline po klasifikaciji Frascati so opredeljene s humanističnimi vedami. Študijski program se uvršča na raven 10 slovenskega ogrodja kvalifikacij (v nadaljevanju: SOK), raven 8 evropskega ogrodja kvalifikacij (v nadaljevanju: EOK) in stopnjo 3 evropskega ogrodja visokošolskih kvalifikacij (v nadaljevanju: EOVK). Študijski program traja tri leta v obsegu 180 kreditnih točk po evropskem prenosnem kreditnem sistemu (v nadaljevanju: ECTS). Znanstveni naslov po končanem študiju je doktor znanosti oz. doktorica znanosti, okrajšava dr.

Doktorski študijski program tretje stopnje Filozofija Filozofske fakultete Univerze v Mariboru se izvaja na lokaciji Koroška cesta 160, 2000 Maribor. Področje študijskega programa je po klasifikaciji KLASIUS-SRV opredeljeno z 18202 in po klasifikaciji KLASIUS-P z 2269. Študijsko področje po klasifikaciji ISCED je opredeljeno s humanističnimi vedami (22). Znanstvene discipline po klasifikaciji Frascati so opredeljene s humanističnimi vedami. Študijski program se uvršča na raven 10 SOK, raven 8 EOK in stopnjo 3 EOVK. Študijski program traja tri leta v obsegu 180 kreditnih točk po ECTS. Znanstveni naslov po končanem študiju je doktor znanosti oz. doktorica znanosti, okrajšava dr.

Doktorski študijski program tretje stopnje Sociologija Filozofske fakultete Univerze v Mariboru se izvaja na lokaciji Koroška cesta 160, 2000 Maribor. Področje študijskega

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

programa je po klasifikaciji KLASIUS-SRV opredeljeno z 18202 in po klasifikaciji KLASIUS-P s 3121. Študijsko področje po klasifikaciji ISCED je opredeljeno z družbenimi vedami (22). Znanstvene discipline po klasifikaciji Frascati so opredeljene z družboslovnimi vedami. Študijski program se uvršča na raven 10 SOK, raven 8 EOK in stopnjo 3 EOVK. Študijski program traja tri leta v obsegu 180 kreditnih točk po ECTS. Znanstveni naslov po končanem študiju je doktor znanosti oz. doktorica znanosti, okrajšava dr.

Doktorski študijski program tretje stopnje Zgodovina Filozofske fakultete Univerze v Mariboru se izvaja na lokaciji Koroška cesta 160, 2000 Maribor. Področje študijskega programa je po klasifikaciji KLASIUS-SRV opredeljeno z 18202 in po klasifikaciji KLASIUS-P z 2251. Študijsko področje po klasifikaciji ISCED je opredeljeno s humanističnimi vedami (22). Znanstvene discipline po klasifikaciji Frascati so opredeljene s humanističnimi vedami. Študijski program se uvršča na raven 10 SOK, raven 8 EOK in stopnjo 3 EOVK. Študijski program traja tri leta v obsegu 180 kreditnih točk po ECTS. Znanstveni naslov po končanem študiju je doktor znanosti oz. doktorica znanosti, okrajšava dr.

Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Umetnostna zgodovina Filozofske fakultete Univerze v Mariboru se izvaja na lokaciji Koroška cesta 160, 2000 Maribor. Področje študijskega programa je po klasifikaciji KLASIUS-SRV opredeljeno z 16204 in po klasifikaciji KLASIUS-P z 2111. Študijsko področje po klasifikaciji ISCED je opredeljeno z umetnostjo (21). Znanstvene discipline po klasifikaciji Frascati so opredeljene s humanističnimi vedami. Študijski program traja tri leta v obsegu 90 kreditnih točk po evropskem prenosnem kreditnem sistemu (v nadaljevanju: ECTS). Študijski program se uvršča na raven 7 SOK, raven 6 EOK in stopnjo 1 EOVK. Strokovni naslov po končanem študiju je diplomirani umetnostni zgodovinar (UN) in ... oz. diplomirana umetnostna zgodovinarica (UN) in ..., okrajšava dipl. um. zgod. (UN) in ...

Sedma alineja enajstega odstavka 51. h člena ZVIS, določa, da svet agencije odloča o akreditacijah študijskih programov. Drugi odstavek 32. člena ZVIS določa, da mora univerza oziroma samostojni visokošolski zavod študijski program akreditirati pri agenciji, in sicer najmanj vsakih sedem let.

ZVIS v 35. členu določa obvezne sestavine študijskih programov za pridobitev izobrazbe prve in druge stopnje: splošne podatke o programu (ime, stopnja, vrsta, trajanje), opredelitev temeljnih ciljev programa oziroma splošnih ter predmetno-specifičnih kompetenc, ki se s programom pridobijo, podatke o mednarodni primerljivosti programa, podatke o mednarodnem sodelovanju visokošolskega zavoda, predmetnik s kreditnim ovrednotenjem študijskih obveznosti po ECTS in opredelitvijo deleža izbirnosti v programu, pogoje za vpis in merila za izbiro ob omejitvi vpisa, merila za priznavanje znanja in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v program, načine ocenjevanja, pogoje za napredovanje po programu, pogoje za prehajanje med programi, način izvajanja študija, pogoje za dokončanje študija, pogoje za dokončanje posameznih delov programa, če jih program vsebuje, ter strokovni naslov, tvorjen v skladu z zakonom. Študijski programi za pridobitev izobrazbe imajo lahko tudi druge sestavine, določene s statutom visokošolskega zavoda.

Obvezne sestavine študijskih programov tretje stopnje po tem členu so: splošni podatki o programu (ime, stopnja, vrsta, trajanje), opredelitev temeljnih ciljev programa oziroma splošnih ter predmetno-specifičnih kompetenc, ki se s programom pridobijo, podatki o mednarodni primerljivosti programa, podatki o mednarodnem sodelovanju visokošolskega zavoda, predmetnik s kreditnim ovrednotenjem študijskih obveznosti po ECTS in opredelitvijo deleža izbirnosti v programu, pogoji za vpis in merila za izbiro ob omejitvi vpisa, merila za priznavanje znanja in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v program,

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

pogoji za napredovanje po programu, pogoji za prehajanje med programi, pogoji za dokončanje študija ter znanstveni naslov, oblikovan v skladu z zakonom. Studijski programi za pridobitev izobrazbe imajo lahko tudi druge sestavine, določene s statutom visokošolskega zavoda.

Merila za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov (Uradni list RS, št. 40/14; v nadaljevanju: Merila za akreditacijo) v 32. členu v točki D./Podaljšanje akreditacije visokošolskega zavoda ali študijskega programa določajo priloge, ki morajo biti priložene Predlogu za akreditacijo v postopku podaljšanja akreditacije študijskega programa.

22. člen Meril za akreditacijo v drugem in tretjem odstavku določa, da se kakovost študijskih programov presoja predvsem po organizaciji in izvedbi ter da je podlaga za presojo organizacije in izvedbe akreditiran študijski program in vse spremembe, nastale po zadnji akreditaciji.

V skladu s četrtnim odstavkom 22. člena Meril za akreditacijo se v postopku podaljšanja akreditacije kakovost študijskih programov presoja predvsem po organizaciji in izvedbi. Podlaga za presojo organizacije in izvedbe je akreditiran študijski program in vse spremembe, nastale po zadnji akreditaciji. Področja presoje študijskega programa so enaka področjem iz prvega odstavka 22. člena Meril za akreditacijo. Razlika je v tem, da se študijski programi na nekaterih področjih presojajo zgolj po posameznih merilih, in sicer: 1. vpetost v okolje (23. člen); 2. delovanje visokošolskega zavoda (24. člen: 4., 5., 7. do 10. točka); 3. kadri (25. člen: 1., 2., 4. in 7. točka); 4. študenti (26. člen: 1., 2., 4. do 6. in 9. točka); 5. materialne razmere (27. člen: 1. do 3. točka); 6. zagotavljanje kakovosti, inovativnosti in razvojne naravnosti (28. člen).

Svet Nacionalne agencije Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu (v nadaljevanju: svet agencije) je na 98. seji dne 18. 2. 2016 postopke za podaljšanje akreditacije zadevnih študijskih programov združil v en postopek in za izvedbo zunanje evalvacije imenoval skupino strokovnjakov v sestavi: izr. prof. dr. Tomaž Deželan, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede, predsednik, prof. dr. Martina Ožbot Currie, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, članica, izv. prof. dr. sc. Frano Dulibič, Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet, član, in Domen Kos, študent, član.

Skupina strokovnjakov je 12. in 13. 4. 2016 na sedežu Filozofske fakultete Univerze v Mariboru, Koroška cesta 160, 2000 Maribor, opravila evalvacijski obisk ter na podlagi vlog, samoevalvacijskega poročila vlagatelja, ugotovitev na evalvacijskem obisku ter druge prejete dokumentacije 18. 5. 2016 pripravila evalvacijsko poročilo. Vlagatelj je 24. 6. 2016 podal nanj pripombe, skupina strokovnjakov pa je na osnovi prejetih pripomb 26. 7. 2016 pripravila končno evalvacijsko poročilo.

1. Za področje »organizacija in izvedba izobraževanja« za zadevne študijske programe skupina strokovnjakov v evalvacijskem poročilu ugotavlja, da izkazujejo primerne cilje, splošne in predmetno-specifične kompetence programov, kar je vidno tudi skozi primernost učnih enot za posamezno študijsko področje, njihovo medsebojno usklajenost ter zaokroženost v konsistentno celoto. Programi so se od prve akreditacije spreminjali na podlagi samoevalvacije in anket o pedagoškem delu ter izsledkov o dejanski obremenitvi študentov, kar vlagatelj utemeljuje s skrbjo za kakovost in aktualnost učnih načrtov, vsebin in virov. Študijski programi tretje stopnje se zaradi nižjega vpisa praviloma ne izvajajo v skladu s predvidenim predmetnikom, saj to onemogočata tako nizko število študentov kot finančna vzdržnost tovrstne izvedbe. Posledično je večina teh študijskih programov organiziranih v obliki konzultacij med nosilci in doktorskimi kandidati, kar pogosto ne

3

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

omogoča stikov študentov posameznih programov med seboj. Primer dobre prakse organizirane oblike izvajanja doktorskega študija se kaže na študijskem programu Filozofija, ki organizira redne doktorske seminarje in na ta način omogoča tudi javno predstavitev in razpravljanje doktorskih kandidatov o svojem delu oz. posamični tematiki s svojimi kolegi na istem študiju. Finančna situacija in omejujoča pravila v zvezi z gostovanjem tujih profesorjev po mnenju zaposlenih in študentov prav tako onemogočajo večje sodelovanje tujih strokovnjakov pri učnem procesu ter večje vključevanje tujih visokošolskih učiteljev v vlogi mentorjev in somentorjev.

Pri presoji univerzitetnega študijskega programa Umetnostna zgodovina je bilo ugotovljeno, da spremembe niso bile dovolj pojasnjene študentom na začetku študijskega leta, kljub spremembi v prid študentom, ki upošteva njihovo disproportionalno obremenitev v kontekstu vrednotenja obremenitev po ECTS. Narava dvopredmetnega študija na prvi stopnji tudi preprečuje nekaterim študentom načrtovano učno mobilnost, saj morebitne gostujoče ustanove redko ponujajo oba študijska programa, v katera so študenti vpisani. Skozi analizo predmetnika in pogovore z zaposlovalci se je tudi pokazalo, da bi bilo primerno večje vključevanje vsebin, ki bi študentom Umetnostne zgodovine omogočale pridobitev kompetenc s področja s stikov z javnostmi, prav tako tudi s področja muzeologije. Prav tako se kaže kot težava tega študija pomanjkljiva formalizacija praktičnega dela, saj so študenti dejansko močno vpeti v praktično delo. Odsotnost praktičnega usposabljanja v predmetniku tako onemogoča pridobivanje strukturiranih in nadzorovanih učnih izkušenj v delovnem okolju.

Skupina strokovnjakov poudari naslednje prednosti študijskih programov: vsebinska osredotočenost na regijo in njene posebnosti ter vpetost v njeno življenje (Zgodovina, Umetnostna zgodovina), raziskovalna izraba jezikovnih danosti širšega območja v pedagoškem procesu (Germanistične študije), uravnavanje dejanskih obremenitev študentov s kreditnimi točkami po ECTS, predvidenimi za to aktivnost (diplomsko delo in obremenitev študentov, Umetnostna zgodovina), izvedba dela študijskega procesa (vaje) v okoljih, povezanih s področjem študija - muzeji, galerije idr. (Umetnostna zgodovina), izvajanje tedenskega doktorskega seminarja (Filozofija) ter predanost in osebni angažma pedagogov (navezovanje stikov z delovnimi organizacijami, odpoved honorarjem).

Priložnosti za izboljšanje, navedene v evalvacijskem poročilu, ki veljajo za vseh šest študijskih programov, so naslednje: vlagatelj mora enakomerneje porazdeliti preverjanje znanja na oba semestra, posebej za dvopredmetne študente, učne načrte (sezname obveznega študijskega gradiva) je treba uskladiti z dejansko predvideno obremenitvijo študenta glede na kreditno ovrednotenje po ECTS.

Neskladnosti niso bile ugotovljene.

Vlagatelj v pripombah na evalvacijsko poročilo navede, da soglaša s priporočili strokovnjakov in predstavi akcijski načrt za aktivnosti v študijskem letu 2016/17 – npr. večja formalizacija študijske prakse pri univerzitetnem programu Umetnostna zgodovina.

2. Skupina strokovnjakov v evalvacijskem poročilu za področje »vpetost v okolje« ugotavlja, da je vlagatelj močno vpet v lokalno okolje, kar je razvidno tudi iz vizije in poslanstva, še bolj pa iz evalviranih študijskih programov, še posebej Umetnostne zgodovine, Germanistike in Zgodovine. Razvojne možnosti zavoda so izjemne, se pa kaže pomanjkanje vizije na nekaterih področjih (npr. raziskovanje, celovita organizacija doktorskega študija), kar je tudi posledica nezavidljive finančne situacije tako visokošolskega zavoda kot regije. Na ta način visokošolski zavod ne izkorišča polnih potencialov vpetosti v gospodarsko in negospodarsko okolje, kar je včasih tudi posledica napačne percepcije (npr. neprimerna struktura⁴

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

lokalnega gospodarstva), pomanjkljive institucionalizacije stikov ali manjše prepoznavnosti študija in profilov diplomantov v okolju.

Skupina strokovnjakov nadalje ugotavlja, da vlagatelj nima mehanizmov za sistematično spremljanje učnih izidov in kompetenc diplomantov. Sicer je pričel z anketiranjem diplomantov, vendar bodo izsledki tega vključeni šele v samoevalvacijsko poročilo za leto 2016, prav tako ni podatkov študij tretje stopnje. Na podlagi nizkega števila respondentov anketiranja diplomantov, ki ga izvaja Univerza v Mariboru, opozori tudi na neuporabnost takšnega sistema anket za načrtovanje študijskih programov s tako majhnim številom vpisanih študentov. Vlagatelj tudi ne ugotavlja zaposljivosti diplomantov na podlagi dejanskega stanja na trgu dela.

Skupina strokovnjakov poudari naslednje prednosti: angažiranost posameznih pedagogov v navezovanju stikov z okoljem, uspešnost nekaterih raziskovalcev/visokošolskih učiteljev s študijskega programa Sociologije pri pridobivanju prestižnih mednarodnih projektov (H2020), sodelovanje nekaterih pedagogov (Zgodovina, Filozofija) s prestižnimi univerzami po svetu, kar posledično omogoča tudi gostovanje doktorskih študentov na teh ustanovah.

Priložnosti za izboljšanje so naslednje: institucionalizacija obstoječih stikov z delodajalci (sistematično sodelovanje in sklepanje sporazumov o sodelovanju), večje vključevanje delodajalcev in ostalih deležnikov (šole, lokalne oblasti, raziskovalni inštituti ipd.) v delovanje visokošolskega zavoda in oblikovanje študijskih programov, večja stopnja senzibilnosti za potrebe gospodarskega in negospodarskega okolja (trendi, ki so povezani z muzejsko dejavnostjo, turističnim vodenjem), okrepitev Alumni kluba ter bolj poglobljeno spremljanje učnih izidov in kompetenc diplomantov, ki omogoča boljši vpogled v učne izide in kompetence diplomantov tudi za programe z nizkim številom diplomantov.

Ugotovljene neskladnosti so na področju spremljanja učnih izidov in kompetenc diplomantov.

Vlagatelj v pripombah na evalvacijsko poročilo predstavi aktivnosti, ki jih je že začel na področju spremljanja učnih izidov in kompetenc diplomantov, spremljanja zaposlenosti in zaposljivosti diplomantov ter njihove konkurenčnosti na trgu dela. Predstavi rezultate anket na teh področjih, večina teh je bila na voljo še le po evalvacijskem obisku. Predstavi tudi načrt za doseg ciljev, ki jih je v poročilu priporočila skupina strokovnjakov.

Skupina strokovnjakov v končnem evalvacijskem poročilu na podlagi vlagateljevega odgovora presodi, da so neskladnosti na področju vpetosti v okolje odpravljene, ostajajo pa priložnosti za izboljšanje.

3. Skupina strokovnjakov v evalvacijskem poročilu za področje »delovanje visokošolskega zavoda« ugotavlja, da presojeni študijski programi v skladu s strateškimi usmeritvami vlagatelja stalno vključujejo rezultate znanstvenega, raziskovalnega in strokovnega dela v izobraževalni proces in aktualizirajo učne vsebine z rezultati znanstveno-raziskovalnega dela. Kakovost znanstveno-raziskovalnega dela se med oddelki in zaposlenimi na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru močno razlikuje, sam pristop k tej dejavnosti pa je precej neambiciozen in konservativen. Kaže se preobremenjenost posameznikov kot posledica faktorizacije (tj. višanje obremenitev pedagoških delavcev zaradi finančnih razlogov), ki onemogoča primerno uresničevanje vizije visokošolskega zavoda. Vlagatelj nima ustreznih mehanizmov nagrajevanja bolj uspešnih pedagogov in raziskovalcev ter ne predvideva ukrepov za dolgoročno negovanje področja (vzgoja novih kadrov, intenzivnejše vključevanje doktorskih študentov v raziskovalni proces, karierno načrtovanje, močna in stabilna strokovna podpora ipd.). Na evalviranih študijskih programih se vpis študentov ne

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

usklajuje s potrebami relevantnih okolij, deloma tudi zaradi manj primernih sistemov, ki bi ugotavljali dejanske potrebe okolja. Prav tako odsotnost sklenjenih formalnih dogovorov z nekaterimi relevantnimi organizacijami glede praktične umestitve študentov in učnega procesa v delovno okolje onemogoča uresničitev polnih potencialov akreditiranega študija, še posebej na prvi stopnji. Prav tako vlagatelj, kljub identificiranim težavam prehodnosti, zaključevanja in zaposljivosti v regiji, sistematično ne izvaja ukrepov za spodbujanje prehodnosti, povečanje vpisa in popularizacije študija oziroma profila diplomantov pri zaposlovalcih. Vlagatelj ne izvaja dovolj poglobljenega primerjanja načrtovanih in doseženih kompetenc diplomantov, ki bi nudil potrebne informacije za posodabljanje študijskih programov na tej podlagi. Ob tem je potrebno poudariti, da je na ravni univerze bila leta 2015 izvedena anketa o samooceni prisotnosti določenih kompetenc diplomantov, ki pa zaradi svoje zasnove ne omogoča dovolj kakovostne informacije za posodabljanje presojanih študijskih programov (specifika nizkega vpisa in nizke stopnje zaključevanja študija). Iz tega razloga se kot precejšnja priložnost za izboljšanje na tem področju ponuja bolj poglobljena analiza kompetenc diplomantov presojanih študijskih programov, analiza njihove zaposljivosti in zaposlenosti ter analiza njihove konkurenčnosti na trgu dela. Nizko število študentov in diplomantov presojanih študijskih programov zavodu omogoča, da s pomočjo kvalitativnih pristopov in v okviru dejavnosti kariernega centra to stori na stroškovno učinkovit način.

Skupina strokovnjakov poudari naslednje prednosti: individualni pristop profesorjev, prilagoditev doktorskega študija potrebam študentov v kontekstu izdelave doktorske disertacije (Germanistične študije).

Priložnosti za izboljšanje so naslednje: bolj sistematično in pogostejše vključevanje doktorskih študentov v znanstveno-raziskovalno dejavnost, spodbujanje mobilnosti študentov in učnega osebja, bolj intenzivno izvajanje ukrepov za povečanje vpisa, prehodnost in zaključevanja študija, doslednejše udejanjanje strategije raziskovalne dejavnosti na visokošolskem zavodu, okrepitev kapacitet strokovnih služb na področju vodenja zahtevnejših evropskih projektov, vzpostavitev sistema nagrajevanja ob pridobivanju raziskovalnih projektov oz. raziskovalne odličnosti, omogočiti varno razbremenitev pedagogov v korist raziskovalnega dela oz. sobotnega leta, bolj poglobljena in stalna primerjava načrtovanih in doseženih učnih izidov in kompetenc diplomantov, ki bo omogočala lažje načrtovanje študijskih programov z manjšim številom študentov in diplomantov ter okrepitev aktivnosti spremljanja zaposlenosti in zaposljivosti diplomantov ter njihove konkurenčnosti na trgu dela.

Neskladnosti niso bile ugotovljene pri nobenem od študijskih programov.

Vlagatelj v pripombah na evalvacijsko poročilo za sistem preverjanja kompetenc, zaposljivosti in zaposlenosti navede ukrepe, našteje pri področju vpetost v okolje. Soglašajo priporočili strokovnjakov in predstavi akcijski načrt za aktivnosti v študijskem letu 2016/17 – npr. bolj sistematično in pogostejše vključevanje doktorskih študentov v znanstveno-raziskovalno dejavnost.

4. Skupina strokovnjakov v evalvacijskem poročilu za področje »kadri« ugotavlja, da se kadrovska podprtost študijskih programov med seboj razlikuje in odraža tudi uveljavljenost posamezne discipline na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru. Bolj kot to skrbi dejstvo, da so na splošno zaposleni visokošolski učitelji preobremenjeni, s čimer je onemogočen kakovosten znanstveno-raziskovalni proces. To velja predvsem za manjše organizacijske enote, ki slonijo na obsežnem angažmaju le nekaj posameznikov. To se kaže tudi kot nekoliko nižja mobilnost učnega osebja (v obe smeri), ki je nižja od zaželene. Prav tako bi se lahko bolj spodbujalo in izvrševalo učno mobilnost zaposlenih v strokovnih službah. Na

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

splošno bi lahko dejali, da je za visokošolski zavod značilna odsotnost jasne strategije kadrovske politike ter pomanjkljiva skrb za poklicni in strokovni razvoj vseh kadrov.

Prednosti so naslednje: predanost učiteljev pedagoškemu in raziskovalnemu delu (angažma v okolju, odpovedovanje v korist študentov), izjemna uspešnost nekaterih posameznikov, ne glede na izpostavljeno odsotnost primernih kadrovske instrumentov ter slabo organizacijsko klimo.

Skupina strokovnjakov poudari naslednje priložnosti za izboljšanje: oblikovanje in izvajanje jasne strategije kadrovske obnove oddelkov in fakultete nasploh, oblikovanje strategije kadrovske politike, ki bo vsebovala kadrovske instrumente za nagrajevanje uspešnih, spodbujanje manj uspešnih, karierno rast zaposlenih ter izboljšanje delovnih pogojev zaposlenih, povečanje mobilnosti pedagogov, razbremenitev pedagoškega kadra in bolj uravnotežena obremenitev sodelavcev na doktorskem študiju ter iskanje mehanizmov za blaženje učinkov faktorizacije.

Vlagatelj v pripombah na evalvacijsko poročilo soglaša s priporočili strokovnjakov in predstavi akcijski načrt za aktivnosti v študijskem letu 2016/17. V strategiji Univerze v Mariboru je mdr. tudi oblikovanje strategije kadrovske politike, ki vključuje letne razgovore, načrt izobraževanja zaposlenih idr.

5. Skupina strokovnjakov v evalvacijskem poročilu za področje »študenti« izpostavi, da vlagatelj izkazuje skrb za študente in njihovo kakovostno izobraževanje, osrednje priložnosti za izboljšanje pa se kažejo v bolj sistematičnem pristopu z vključevanjem študentov v raziskovalno in strokovno dejavnost fakultete, kar je razvidno iz priložene dokumentacije in je bilo ugotovljeno tudi v intervjujih na obisku. Pri tem je še posebej pomembno omeniti pomanjkanje sistematičnega in formalnega vključevanja doktorskih študentov v programske in projektne raziskovalne skupine. Na univerzitetnem študijskem programu Umetnostna zgodovina je praktično izobraževanje odlično organizirano, vendar pa formalno neurejeno. Študenti so s praktičnim izobraževanjem sicer zadovoljni, so pa izrazili, da bi jih želeli še več.

Skupina strokovnjakov poudari, da so na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru študenti zgledno vključeni v upravljanje fakultete in da se mnenja študentskih predstavnikov ustrezno upoštevajo.

Skupina strokovnjakov priporoča, da vlagatelj spodbudi vključenost študentov tretje stopnje v predstavništvo študentskega sveta in informiranje teh študentov o dotični problematiki, da vključuje doktorske študente v programske in projektne skupine, okrepi sodelovanje študentov pri vrednotenju in posodabljanju študijskih programov, okrepi povezovanje tutorjev študentov in tutorjev učiteljev ter prenos informacij med obema, okrepi sodelovanje s kariernim centrom v kontekstu informiranja študentov o zaposljivosti, izgradi sistem za upravljanje konfliktov med pedagogi in študenti v izogib slabim praksam v preteklosti ter spodbuja študijsko mobilnost.

Neskladnosti niso bile ugotovljene pri nobenem od študijskih programov.

Vlagatelj v pripombah na evalvacijsko poročilo navede, da se strinja s priporočili strokovnjakov in predstavi akcijski načrt za aktivnosti, ki jih bo izvedel v študijskem letu 2016/17.

6. Skupina strokovnjakov v evalvacijskem poročilu za področje »materialni pogoji« ugotavlja, da Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru ob omejenih finančnih sredstvih izkazuje relativno dobre materialne razmere za izvajanje svojih dejavnosti s primernimi,

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

prostori in opremo, ki omogoča uresničevanje njenega poslanstva, vizije in ciljev. Prostori in oprema so primerni tako za izvajanje študijskih programov kot tudi za strokovno in razvojno delo.

Skupina strokovnjakov poudari naslednje prednosti: pridobitev univerzitetnih sredstev v okviru kariernega centra za izvedbo aktivnosti študijskega programa (ekskurzije na univerzitetnem študijskem programu prve stopnje Umetnostne zgodovine, pridobitev sredstev iz zunanjega okolja.

Skupina strokovnjakov poudari naslednje priložnosti za izboljšanje: boljša ureditev infrastrukture za nemoteno gibanje študentov z gibalnimi ovirami, zagotavljanje infrastrukture za nemoteno izvedbo študijskega procesa med renovacijami (prostori in tehnična oprema), sistematična ureditev dostopa do študijskih gradiv v skladu z usmeritvami visokošolskega zavoda (Moodle), Ureditev zavarovanja v času terenskega dela, ki ne bo dodatna finančna obremenitev študentov ter iskanje dodatnih finančnih virov (programi Evropske unije, sodelovanje z gospodarstvom).

Neskladnosti niso bile ugotovljene pri nobenem od študijskih programov.

Vlagatelj ne poda pripomb na evalvacijsko poročilo.

7. Skupina strokovnjakov v evalvacijskem poročilu za področje »zagotavljanje kakovosti, inovativnosti in razvojne naravnosti« ugotavlja, da Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru redno izvaja samoevalvacijo, ki je razmeroma obsežna in zajema več ključnih dejavnikov področja kakovosti. Vendar je potrebno poudariti, da visokošolski zavod ni posvojil sistema kakovosti ter da kultura kakovosti še ni na zadovoljivi ravni, saj delovanje sistema kakovosti ni osredičeno in ta praviloma ni podlaga za spremembe v delovanju zavoda. To se kaže v odsotnosti sistematičnega spremljanja strategije za zagotavljanje kakovosti fakultete, pomanjkljivi obravnavi ključnih dokumentov in izsledkov sistema kakovosti na vseh ključnih organih fakultete, v neizboljševanju kazalnikov kakovosti (kljub odprtim kritikam na sam sistem), nejasnosti glede priprave akcijskih načrtov in v odsotnosti ključnih sistemov spremljanja učnih izidov in kompetenc diplomantov ter njihove zaposljivosti. Posledično bi lahko dejali, da v sistemu kakovosti ni jasno evidentirane povratne zanke, saj ugotovitve samoevalvacij ne predstavljajo osnove za spremembe delovanja zavoda, temveč praviloma osnovo za opravičevanje določenih ravnanj ali pa so preprosto prezrte. Številne ugotovitve, ki so navedene v samoevalvacijskem poročilu namreč nimajo svojega nadaljevanja v ukrepih vodstva ali ostalih organov fakultete.

Skupina strokovnjakov poudari naslednje prednosti: uporaba instituta mediacije v primeru zaznanih nepravilnosti, ki so bile identificirane s pomočjo študentske ankete.

Skupina strokovnjakov poudari naslednje priložnosti za izboljšanje: uvedba anketnega vprašalnika oz. formaliziranih pogovorov o zadovoljstvu s študijem doktorskih študentov, uvedba anketnega vprašalnika o zadovoljstvu in obremenitvi tujih študentov s pedagoškim procesom, obravnava ključnih strateških dokumentov s področja kakovosti v okviru vseh ključnih organov fakultete ter oblikovanje ukrepov na podlagi ugotovitev samoevalvacijskih poročil, sistematično spremljanje uresničevanja Strategije kakovosti Filozofske fakultete Univerze v Mariboru, odprava neusklajenosti vodstva in Komisije za ocenjevanje kakovosti glede priprave Akcijskega načrta na področju kakovost, zagotavljanje povratne samoevalvacijske zanke (npr. ukrepi povezani z nizkimi ocenami pedagogov pri študentskih anketah, zaznava mobinga, slaba organizacijska klima), posodabljanje in opozarjanje na pomanjkljivosti merskih instrumentov za merjenje kakovosti pedagoškega procesa (metodološke pomanjkljivosti študentskih anket) in drugih procesov, posodabljanje

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

kazalnikov kakovosti, ki bodo omogočali argumentirano in uspešno naslavljanje zaznanih težav, ki so povezane s kakovostjo, vključevanje in informiranje vseh deležnikov v procese zagotavljanja kakovosti ter konceptualizacija in pričetek izvajanja sistemov spremljanja zaposljivosti diplomantov, spremljanja njihovih pridobljenih kompetenc ter konkurenčnosti na trgu dela.

Neskladnosti niso bile ugotovljene.

Skupina strokovnjakov je končnem evalvacijskem poročilu proučila ukrepe za izboljšave, ki jih je predložil vlagatelj in ugotovila, da na področju vpetosti v okolje neskladnosti ni več, pri priložnosti za izboljšanje pa ostajajo.

Svet agencije je vloge vlagatelja obravnaval na 104. seji 15. 9. 2016. Svet agencije je na podlagi samoevalvacijskega poročila vlagatelja, evalvacijskega poročila skupine strokovnjakov, prejetih pripomb vlagatelja na evalvacijsko poročilo in končnega evalvacijskega poročila ugotovil, da je vlagatelj ustrezno odgovoril na vse pripombe v evalvacijskem poročilu in odpravil neskladnosti iz prvega evalvacijskega poročila, svet agencije pa prav tako soglaša s priporočili za izboljšanje, ki jih je navedla skupina strokovnjakov.

Svet agencije je zato skladno s petim odstavkom 51. r člena ZViS sklenil, kot je odločeno v 1. točki izreka te odločbe.

Na podlagi 118. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 - uradno prečiščeno besedilo, 105/06 - ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13) v nadaljevanju: ZUP) organ v odločbi odloči o stroških postopka, kdo trpi stroške postopka, koliko znašajo ter komu in v katerem roku jih je treba plačati. Stroški skupine strokovnjakov so znašali 6.249,38 EUR bruto, in sicer 5.500,00 EUR bruto (4.062,16 EUR neto) avtorski honorarji in 254,46 EUR neto potni stroški, stroški za prenočišče in dnevnice. Skladno z 51.n členom ZViS se sredstva za plačilo in povračilo stroškov skupin strokovnjakov zagotovijo v finančnem načrtu agencije. Skladno z 51.n členom ZViS se sredstva za plačilo in povračilo stroškov skupin strokovnjakov zagotovijo v finančnem načrtu agencije.

Pouk o pravnem sredstvu:

Zoper to odločbo je dovoljena pritožba v roku 30 dni od vročitve pisnega odpravka te odločbe. Pritožba se vložijo pri organu, ki je to odločbo izdal, svetu Nacionalne agencije Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu, Slovenska cesta 9, 1000 Ljubljana. V pritožbi mora biti navedena odločba, ki se izpodbija, in pri tem označen organ, ki ga je izdal, ter številka in datum odločbe. Pritožnik mora v pritožbi navesti, zakaj odločbo izpodbija (238. člen ZUP). O pritožbi bo odločala pritožbena komisija Nacionalne agencije Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu.

Postopek vodila:

Tatjana Horvat
Višja svetovalka področja III

dr. Andreja Kodjančič

Predsednica sveta
Nacionalne agencije Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

Vročiti:

– Univerza v Mariboru, Slomškov trg 15, 2000 Maribor – osebna vročitev

9

